

Bildande av Sofieholmforsens naturreservat

Beslut

Hudiksvalls kommun förklarar med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken (1998:808) det område som avgränsats på karta enligt bilaga 1 och 2, med den gräns som slutligen märks ut i fält, som naturreservat. Naturreservatets namn ska vara Sofieholmforsens naturreservat.

För att tillgodose och uppnå syftet med naturreservatet förordnar Hudiksvalls kommun med stöd av 7 kap. 5, 6 och 30 §§ miljöbalken samt 22 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. att nedan angivna föreskrifter ska gälla för naturreservatet (se Föreskrifter för naturreservatet samt karta i bilaga 3).

Slutligen fastställer Hudiksvalls kommun med stöd av 3 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. skötselplan enligt bilaga 4 för naturreservatets långsiktiga vård. Förvaltare för naturreservatet ska vara Hudiksvalls kommun.

Förevarande beslut träder i kraft när det vinner laga kraft. Beslutet riktar sig till var och en, fastighetsägare och innehavare av särskild rätt, vars rättigheter att använda mark- och vattenområden berörs inom reservatsområdet. Föreskrifterna enligt punkten C om rätten att färdas och vistas inom naturreservatet och om ordningen i övrigt inom naturreservatet träder dock i kraft den dag som framgår av kungörelsen i ortstidning samt Post och inrikes tidningar, och dessa föreskrifter gäller därvid enligt 7 kap. 30 § andra stycket miljöbalken omedelbart, även om de överklagas.

Uppgifter om naturreservatet

Benämning:	Sofieholforsens naturreservat
NVR-id:	21-2048719
Kommun:	Hudiksvalls kommun
Lägesbeskrivning:	Snäckmor, Njutånger Se bifogad översiktskarta (bilaga 2)
Centrumkoordinater (SWEREF99 TM):	N: 6831952 E: 609445
Gräns:	Se bifogad beslutskarta (bilaga 1), gränsen är markerad med den röda linjen.
Fastigheter:	Fegärde 1:123, 1:124, 1:125, 1:126, 6:1 och 14:1 Öränge 4:15, 4:18, 13:1, 14:1 och 15:1
Markägare:	Hudiksvalls kommun
Areal (från VIC Natur):	Total areal ca 3 ha Landareal ca 2,9 ha Produktiv skogsmark ca 2,5 ha
Förvaltare:	Hudiksvalls kommun
Friluftsliv:	Området är av stort intresse för friluftslivet.

Syftet med naturreservatet

Syftet med naturreservatet är att skydda och återställa den värdefulla naturmiljön i området. Syftet är mer preciserat att återskapa och skydda strömsträckor och möjliggöra fri fiskvandring och fiskelek vid mynningsområdet av ett kustmynnande vattendrag. Syftet med naturreservatet är även att bevara den värdefulla natur- och kulturmiljön kring kommunens näst största havsmynnande vattendrag.

De värdefulla livsmiljöerna i ett havsmynnande vattendrag, samt de typiska växt- och djursamhällen som är karakteristiska för dessa livsmiljöer ska ha gynnsamt tillstånd¹. Strukturer som ex död ved, gamla grova träd, naturliga flöden, fria vandringsvägar

---

¹ =Gynnsamt tillstånd (på objektsnivå) är jämförbart med begreppet gynnsam bevarandestatus. Vad som menas med gynnsam bevarandestatus definieras i 16 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m.

och vattenståndsfluktuationer ska förekomma i för livsmiljöerna gynnsam omfattning. Skyddsvärda arter, som öring ska ha gynnsamt tillstånd.

Syftet är också att tillgodose friluftslivets behov av områden.

Friluftslivet främjas genom anläggningar och information som inbjuder till, och underlättar besök i området.

Syftet ska nås genom att:

- Den naturliga strömfåran efter att kraftverket tagits ur drift, återställs och naturliga vattenståndsfluktuationer och fria vandringsvägar återskapas.
- Restaurering av vattendraget genomförs för att återställa vattendragets kvalitet som livsmiljö för strand- och vattenlevande organismer. Bottenstrukturer skapas som ger för vattendraget gynnsam och naturlig omfattning av ståndplatser, lek- och uppväxtområden för fisk.
- Skogen undantas från skogsbruk.
- Exploateringar och arbetsföretag förhindras så att områdets naturvärden, kulturvärden, friluftsvärden samt landskapsbild bibehålls.
- Befintliga parkeringsplatser, vägar, stigar och broar underhålls och kompletteras med besöksparkering, komplettering av stig och anläggande av rastplats.
- Befintliga byggnader brukas av kommun eller annan arrendator samt kan utnyttjas för information och för att tillgodose friluftslivets intressen samt underlätta för besökare.
- Information finns för att underlätta för besökare till området.
- Vattendraget undantas från fiske inom naturreservatet.
- Värdefulla kulturmiljöer hålls i vårdat skick.

Skäl för Hudiksvalls kommuns beslut

Naturreservatet är ett nyckelområde för fiskars vandring i Nianåns avrinningsområde med anledning av dess placering i anslutning till kusten. I och med den nu fria vandringsvägen har Nianån stor potential att bli områdets viktigaste lek och eller uppväxtområde för vandrande fisk såsom ål, flodnejonöga, öring. Det påverkar inte bara fiskbestånden i ån utan hela Njutångersfjärden och närområdet utanför. Naturreservatet är en förutsättning för att reproduktionsområdena i både huvudvattendrag och biflöden kommer vara tillgängliga för havsvandrande fiskar. Fria vandringsvägar för öring är en förutsättning för livskraftiga bestånd av flodpärlmussla. Bestånd av flodpärlmussla finns uppströms naturreservatet.

Möjligheten till fri fiskvandring är även viktigt för de vårlekande arterna som kommer nyttja möjligheten att simma upp i Skarplyckesjön för lek.

Den befintliga stigen närmast havet utgör med sina broar ett väl frekventerat promenadstråk. Stigen som går uppströms ån längs norra sidan och tillbaka längs åsen ger på en kort sträcka stora upplevelser av det forsande vattnet och den frodiga växtlighet med flera arter lövträd som ett mindre å-delta ger upphov till.

Föreskrifter för naturreservatet

Föreskrifterna under A och C nedan utgör inte hinder för förvaltaren av naturreservatet eller av förvaltaren utsedd uppdragstagare att utföra de åtgärder som behövs för att uppnå syftet med naturreservatet, som framgår av föreskrifterna B1-B8 nedan och som preciseras i fastställd skötselplan. Inte heller utgör föreskrifterna hinder för Hudiksvalls kommun eller av Hudiksvalls kommun utsedd uppdragstagare att utföra inventeringsverksamhet, nödvändig insamling av bestämningsmaterial, eller annan dokumentation av växt- och djurliv, andra naturförhållanden och friluftsliv inom naturreservatet.

Föreskrifterna utgör inte hinder för normalt underhåll av byggnader, stigar, friluftsanläggningar, el-ledningar, tele-ledningar eller av befintlig väg inom och direkt angränsande till naturreservatet. I detta underhåll ingår skötsel av vägområdet. Med vägområde avses området inom 2 m från yttre dikessläntröner, om dike saknas räknas måttet från släntröner. Föreskrifterna utgör inte heller hinder för att nyttja befintliga byggnader för verksamhet som inte strider mot naturreservatets syfte.

- A. Föreskrifter enligt 7 kap. 5 § miljöbalken om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden

Utöver vad som gäller enligt andra författningar är det förbjudet att

1. avverka träd eller buskar, eller att ta bort eller upparbeta dödt träd eller vindfälle som inte innebär fara för besökare eller byggnader.
2. fiska
3. uppföra eller anlägga byggnad, brygga, bro, mast, antenn, torn, campingplats, luft- eller markledning, stängsel, hägnad eller annan anläggning.
4. anlägga väg, stig, vandringsled eller parkeringsplats,
5. bedriva vattenverksamhet, som t.ex. att utföra vattenreglering eller leda bort vatten,

6. bedriva täkt, anordna upplag, borra, mejsla, måla, spränga, gräva, schakta, dämna, tippa, fylla ut, dika, dikesrensa, muddra, eller på annat sätt skada mark och block,
7. bedriva mineralutvinning,
8. använda eller sprida kemiska och biologiska bekämpningsmedel, kalk, gödselmedel eller växtnäringsämnen,
9. framföra motordrivet fordon annat än på väg som är avsedd för motorfordonstrafik.,
10. plantera in eller sätta ut växt- eller djurart,
11. upplåta mark för militära övningar.

Föreskriften 3 ovan utgör inte hinder för iläggning, upptagning eller underhåll av brygga för fritidsbåtar inom föreskriftsområde 2, Landområde. Föreskrift nr 3 utgör inte heller hinder för stängsel för bete enligt skötselplan inom föreskriftsområde 2, Landområde

Föreskriften 8 ovan utgör inte hinder för underhåll av träbåtar inom föreskriftsområde 2, Landområde som inte medför spridning av kemikalier och bekämpningsmedel i naturen.

- B. Föreskrifter enligt 7 kap. 6 § miljöbalken om förpliktelser för ägare och innehavare av särskild rätt till fastighet att tåla visst intrång.

För att tillgodose syftet med naturreservatet förpliktigas ägare och innehavare av särskild rätt till fastighet att tåla följande intrång.

1. Utmärkning av naturreservatets gränser enligt Naturvårdsverkets anvisningar.
2. Uppsättning och underhåll av informationstavlor.
3. Anläggning och underhåll av friluftsanläggningar så som stigar, broar, vägar och parkeringsplatser, bänkar och grillplats., enligt karta bilaga 3.
4. Genomförande av naturvårdsinriktade restaureringsåtgärder som behövs för att uppnå syftet med naturreservatet, så som ekologisk återställning efter vattenkraftutvinning, enligt karta bilaga 3.
5. Genomförande av återkommande skötselåtgärder som behövs för att uppnå syftet med naturreservatet, så som slyröjning, enligt karta bilaga 3.
6. Undersökning och dokumentation av fiskvandring, fiskföryngring, övrigt växt- och djurliv, andra naturförhållanden och friluftsliv.

7. Bekämpning av invasiva arter.
8. Borttagande av träd som utgör fara för person och eller egendom samt kan riskera att skada områdets kulturmiljövärden.

C. Föreskrifter enligt 7 kap. 30 § miljöbalken om rätten att färdas och vistas inom naturreservatet samt om ordningen i övrigt inom naturreservatet

Utöver vad som gäller enligt andra författningar är det förbjudet att

1. framföra motordrivet fordon annat än på väg som är avsedd för motorfordonstrafik,
2. elda annat än på anvisad eldningsplats.
- 3 fälla eller på annat sätt skada levande eller döda stående eller omkullfallna träd och buskar,
4. fiska, samla in djur eller på annat sätt skada eller störa djurlivet.
5. skada fast föremål eller ytbildning, så som att omlagra, bortföra eller tillföra sten på land eller i vatten,
6. använda området för militära övningar.

Föreskriften 4 ovan utgör inte hinder för innehavare av särskild rätt i samband med en jakt som är tillåten i reservatet.

Andra föreskrifter som gäller för området
Inga andra föreskrifter finns upprättade inom området.

Andra bestämmelser som gäller för området

Även om en verksamhet eller åtgärd inte är förbjuden enligt naturreservatets föreskrifter kan exempelvis anmälan/tillstånd till vattenverksamhet eller samråd enligt 12 kap 6 § miljöbalken krävas.

Ärendets handläggning

Länsstyrelsens rapport Värdefull natur i Gävleborg från 1997 beskriver Nianån och dess naturvärden. Ån klassas i naturvärdesklass 2, mycket höga naturvärden och som ett område som är särskilt hänsynskrävande. Hudiksvalls kommun har även i sin fiskevårdsplan från 2005 och naturvårdsplan från 2010 beskrivit Nianåns höga naturvärden. I dessa planer är fria vandringsvägar en önskvärd åtgärd för att förstärka

de redan höga naturvärdena. Sedan 2005 har återställningsarbete längs Nianån skett vid ett flertal tillfällen för att öka antalet reproduktions- samt uppväxtområden för framförallt öring. För att ån ska bli riktigt intressant som naturvårdsobjekt har omlöp eller rivning av vandringshinder undersökts. 2014 gavs möjlighet att starta upp ett arbete om bildande av naturreservat då tidigare kraftverksägare visade intresse att sälja anläggningen samt att naturvårdsverket var villig att erbjuda markåtkomstbidrag för upprättande av naturreservat. I samband med upprättande av ansökan om tillstånd för utrivning genomfördes samråd om naturreservat med markägare och övriga intressenter och allmänhet i Nianfors och Njutånger. Efter inköp av Sofieholms kraftverk samt beviljat tillstånd för utrivning av regleringsdammarna påbörjades utrivning 2017 och arbetet slutfördes 2018. Bildandet av Sofieholmforsens naturreservat säkrar fria vandringsvägar för framtiden. Det skapar förutsättningar för att statusklassningen på Nianån och uppströms liggande biflöden kan höjas.

I enlighet med vad som sägs i 4 och 5 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning, har kommunen gjort bedömningen att föreskrifterna enligt 7 kap. 30 § miljöbalken innebär så begränsade kostnadsmässiga och andra konsekvenser att det saknas skäl för en konsekvensutredning av regelgivningen.

Beslut och skötselplan skickades på remiss till sakägare, myndigheter och andra berörda den 10 dec 2018. De som besvarat remissen är Sofieholms bryggförening, Sportfiskarna, Njutånger sockens hembygdsförening, Tekniska nämnden, Miljö- och räddningsnämnden och Länsstyrelsen Gävleborg. Deras respektive synpunkter listas under respektive organisation. Följande synpunkter inkom:

- **Sofieholms bryggförening**, synpunkter

Vill byta namn till Sofieholmforsens naturreservat.

De vill säkerställa 4 parkeringsplatser till bryggföreningen och god skyltning till gästande som hänvisas till kraftstationen.

Fungerande sophantering måste upprättas

Stigen mellan broarna måste förbättras. Idag kan personer med rörelsehinder inte riktigt ta sig fram.

Kanadagäss skitar ner.

Mer vatten i kraftverkskanalen flöde behövs även vid lågvatten. Risk för snabbare igenslamning och behov av muddring blir konsekvensen.

Stillastående vatten gav sommaren 2018 mer påväxt av havstulpaner vilket tidigare inte varit problem. Massor har snörpt av gamla kraftverkssträckan så det ger stillastående vatten.

Nyttja stenar från dammen till utsmyckning inom naturreservatet. Även som erosionsskydd nedströms vattendraget som går från huvudfåran till kraftverksfåran. Vårfloden 2018 höll på att ge genombrytning av mittenpartiet.

- **Sportfiskarna**

Är positiva men avstår att yttra sig över föreskrifterna

- **Njutånger sockens hembygdsförening**

Vill att det ska fortsatt finnas utvecklingsmöjligheter inom området, då det är LIS-område. De ser framför sig flera delar i det de kallar Mötesplats Sofieholm.

De vill ha tillgång till timmerbyggnaden för miniutställning om fiske mm.

De vill även göra det möjligt att visa upp ångbåten Sveas motor.

De ser framför sig att behov av VA kan uppstå för att möjliggöra som utvecklat besöksmål.

Möjliggöra för att i framtiden sätta upp en hängbro för att möjliggöra gångstråk runt även på södra sidan.

Det är angeläget att bryggföreningens parkeringsplatser märks upp tydligt för att undvika kommande konflikter,

- någon form av toalett för besökare i framtiden tillåts att anläggas inom området (gärna ny teknik, miljövänlig lösning,

- det är angeläget att ytterligare informationstavlor och skyltning inom området (t.ex. upplysningar om fiskeförbud) kan tillåtas, bl.a. för att förklara de vattenanknutna lämningarna längs stigen upp mot Nykvist smedja,

- tillfällig stängsling kan tillåtas så att betesdjur (får, get etc.) eventuellt kan användas för ”slyröjning”.

- Askarna (troligen från den andra herrgårdsepoken) längs Öränsvägen är väsentliga för förståelsen av Sofieholms historia och bör ingå i skötselplanen alternativt avtalas med berörd vägförening, så att dessa bevaras, och så att föryngring och röjning av sly kan ske.

- Frågan om skyddsjakt på gäss inom reservatet eller andra åtgärder för att undvika olägenhet vid stranden bör utredas.

- En stenbarriär bör anläggas i förlängningen av det gamla utloppet, för att undvika att grillplatsen tidvis översvämmas. Förslagsvis kan stenblock från den tidigare dammen användas, vilket även skulle ge en historisk dimension. En sådan stenbarriär kan också fungera som erosionsskydd.

- Förbättra stigen mellan broarna, förbjud motorfordonstrafik över dem.

Dock ska det finnas möjlighet till snöröjning vintertid.

- **Tekniska nämnden**

Inga synpunkter på förslaget.

- **Miljö- och räddningsnämnden**

De tillstyrker bildandet av naturreservat och skötselplan

- **Länsstyrelsen Gävleborg**

-I syftet framkommer att naturreservatet ska tillgodose friluftslivets behov av

områden. Därtill kan tilläggas på vilket sätt området ska göras tillgängligt.

Exempeltext finns i Naturvårdsverket vägledning ”*Beslut om att bilda naturreservat – innehåll och utformning*” från oktober 2018.

-I avsnitt om föreskrifter för naturreservatet (s. 4) beskrivs undantag till A- och C-föreskrifter. Där framkommer att endast B-föreskrifter 1 till och med 7 undantas A- och C-föreskrifterna. Det torde även gälla föreskrift B8.

-I rutan ”Uppgifter om naturreservatet” beskrivs läget av naturreservatet med namn som Snäckmor och Njutånger med hänvisning till bifogad översiktskarta (bilaga 2). I denna framkommer dock inte var Snäckmor ligger.

-I rutan ”Uppgifter om naturreservatet” hänvisas gräns till bifogad besluts-karta (bilaga 1), där gränsen är markerad med röd linje. Markerad röd linje finns ej i bilaga 1.

-I C-föreskrifterna saknas föreskrift C2.

-Under rubriken ”Skäl för Hudiksvalls kommuns beslut” beskrivs ett större område än vad naturreservatet avser. Det lyfter fram 90 km fria vandringsvägar i Nianåns avrinningsområde på ett sådant sätt att det kan tolkas som att allt ingår i naturreservatet. Här kan skälen för beslutet tydligare preciseras för naturreservatets bildande. Exempelvis kan förklaras att naturreservatet är ett nyckelområde för fiskars vandring i Nianåns avrinningsområde i och med dess placering i kustmynningen. Detta gör att de prioriterade bevarandevärdena tydligare lyfts som skäl för beslut.

-Föreskrift C3 informerar om eldning enbart på anvisad eldningsplats. Ett förtydligande kan vara att eldning enbart sker med tillhandahållen eller medtagen ved.

-I bedömning till beslut framkommer inget med avseende på avgränsning av naturreservatet. Samtidigt beskrivs förekomst av flodpärlmussla uppströms naturreservatet samt att det i och nedströms naturreservatet är estuarier som enligt HELCOM klassas som ”Critically Endangered” (CR). Information om avgränsning kan därmed vara lämpligt. Dessutom finns en möjlighet till en framtida utvidgning av naturreservatet där utvidgad vattenareal beaktas.

-I beskrivningen av området i första stycket på sid 8 bör det korrigeras att ån återställts efter **över** 100 år utan fria vandringsmöjligheter.

-I beskrivningen bör det även framgå vilken karakteristisk vattenföring ån har och gärna något om vattenkvalitén. Begreppen finns beskrivna av SMHI och återfinns på deras hemsida.

Efter beredning av inkomna synpunkter har vissa justeringar av förslag till beslut genomförts. Några justeringar är av mindre betydelse eller har en mer redaktionell karaktär och listas inte här. Justeringar av betydelse är:

- att namnet på naturreservatet ändras till Sofieholmforsens naturreservat
- att information om åns karaktäristik gällande flöden och vattenkvalité har kompletterats.

Hudiksvalls kommuns motivering av beslutet

Tillämpliga bestämmelser

Enligt 1 kap. 1 § andra stycket miljöbalken ska densamma tillämpas så att bl.a. värdefulla natur- och kulturmiljöer skyddas och vårdas och den biologiska mångfalden bevaras.

Enligt 7 kap. 4 § första stycket miljöbalken får kommunen förklara ett mark- eller vattenområde som naturreservat i syfte att bevara biologisk mångfald, vårda och bevara värdefulla naturmiljöer, tillgodose behov av områden för friluftslivet, samt även för att skydda, återställa eller nyskapa värdefulla naturmiljöer, och/eller skydda, återställa eller nyskapa livsmiljöer för skyddsvärda arter.

Enligt 7 kap. 5 § andra stycket miljöbalken, följer att det i beslutet ska anges de inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden som behövs för att uppnå syftet med naturreservatet. Enligt paragrafens tredje stycke får Hudiksvalls kommun meddela beslut om nya inskränkningar eller nya skäl för naturreservat om det behövs för att uppnå syftet med skyddet.

Enligt 7 kap. 6 § miljöbalken får Hudiksvalls kommun förplikta ägare och innehavare av särskild rätt till fastighet att tåla visst intrång om det behövs för att tillgodose syftet med naturreservatet.

Beskrivning av området

Området kring Sofieholms kraftverk och mynningsområdet är en 300 meter lång vattendragssträcka med ca 20 meters fallhöjd. Fåran rinner i en grund ravin. Stränder och botten är blockiga. I södra kanten av fåran växer lövskog av rönn, hägg, al, ask och lönn. Den norra brantare sluttningen intas av gammal barrskog. Vattendraget är kommunens näst största vattendrag och har stor betydelse för den fisk som nyttjar vattendrag som lek och uppväxtområde. Historiskt har vattendraget sedan flera hundra år varit viktigt gällande fiske, längs ån fanns flera ålhus som vittnar om den betydelse ån har haft. 1909 byggdes Sofieholms kraftverk vilket medförde att ån stängdes för fiskvandring. 2017 revs kraftverksdammen och ån blev återigen öppen för fiskvandring. Före återställningen av ån genomfördes provfiske gällande uppströms- och nedströmsvandring vilket visade att det fanns 16 arter varav sju är lekvandrande. Både vår och höstlekande arter. Dessa bestånd utgör grunden för den fortsatta tillväxten i ån. Åns återställning efter nästan 100 år utan fria vandringsmöjligheter kommer att följas för att se hur återetableringen kommer att ske.

Vid mynningen i havet är avrinningsområdet 197 km². Karaktäristiska vattenföringar vid Nianåns mynning i Bottenhavet för perioden 1931-1960 var:

HHQ 28 m³/s MQ 1,9 m³/s MLQ 0,4 m³/s

Nianåns ekologiska status är för perioden 2016-2021 klassad som måttlig. I och med att flera fysiska åtgärder har genomförts är förhoppningen att den ekologiska statusklassningen för Nianån kommer att förbättras. Nianån uppnår ej god kemisk status med avseende på polybromerade difenyleter (PBDE) samt kvicksilver. Kemisk status utan överallt överskridande ämnen är ej klassad.

Området i direkt anslutning till stranden är ett mer parkliknande område. Här finns bänkar och grillplatser. I naturreservatet finns en småbåtshamn som sköts av en bryggförening. I närhet till bryggan finns flera mindre bodar som nyttjas och underhålls av båtägarna. Det är även igenom detta område som en stig med broar förbinder Örange med Snäckmor. Stigen som leder mot Njutångers hamn med gästplatser öppnar för angöring till naturreservatet även från norr. För att utveckla naturområdet sammanbinds två stigar på den norra sidan för att ge möjlighet till en kortare rundvandring i naturreservatet. Förutom dessa områden är övriga delar mer svårtillgängligt med anledning av den blockiga terrängen och den frodiga växtligheten i och runt åfåran.

Området hyser flera kulturhistoriska lämningar som ges möjlighet att bevaras i naturreservatet. Här finns spår av fyra olika industriepoker. Endast den sista epoken med kraftverksproduktion är tydlig att utläsa utifrån befintliga byggnader. Övriga epoker kräver fördjupad arkeologisk kunskap för att kunna utläsas. En arkeologisk undersökning ligger till grund för hur arbete inom naturreservatsområdet kan genomföras samt utgör grunden till den kulturhistoriska information som finns tillgänglig om naturreservatet.

Bedömning

Naturreservatet har en naturlig avgränsning med havet i öster samt själva åravinens kanter i söder och norr. I väster är det i princip läget för forsnacken som utgör avgränsningen. Naturreservatet utgör ett nyckelområde för Nianån i och med det kustnära läget. Området behöver skyddas för att försäkra att kommunens näst största vattendrag kommer att förbli öppet. Vattendraget har stor potential för havsöring och andra arter som är beroende av kustmynnande vattendrag som lek- och uppväxtområden. Havsmynnande vattendrag bidrar till att uppfylla miljö kvalitetsmålet ”Hav i balans samt levande kust och skärgård” och ”Levande sjöar och vattendrag”. Ett skydd i området borgar även för att miljö kvalitetsnormen för Nianån kommer att uppnås.

Ett skydd av området bidrar också till att uppfylla de nationella friluftsmålen ”Skyddade områden som resurs för friluftslivet”, ”Tillgång till natur för friluftsliv” samt ”Friluftsliv för god folkhälsa”. Området ligger centralt i Njutånger och är därmed inom lämpligt gångavstånd. Promenadstråket närmast stranden har

tillgängliggjorts genom att broarna breddats och ett stopp som hindrat gående med barnvagn eller rullator har tagits bort.

Enligt kommunens kommunomfattande översiktsplan från 2008 ingår området i område K77 vilket är område av stor betydelse för kulturmiljövården. Området ligger utanför detaljplanlagt område och för nyttjande anges befintlig markanvändning. Området för naturreservatet ingår i område N79 Nianån, skyddsvärt vattendrag. Det ligger även direkt angränsande till Hudiksvallskusten som utgör riksintresse för friluftsliv och riksintresse för naturvård. Kommunen bedömer därför att bildande av naturreservatet överensstämmer med intentionerna i kommunens översiktsplan. Nianån finns även utpekad inom kommunens fiskevårdsplan sedan 2005 och kommunens naturvårdsplan från 2010. Naturreservatet ligger inom befintligt område för landsbygdsutveckling inom strandnäraläge (LIS).

Hudiksvalls kommun bedömer att de positiva effekterna för den biologiska mångfalden och för allmänheten är så stora att de överväger de negativa effekter som kan uppstå för allmänheten och för berörda fastighets- och sakägare.

Upplysningar

Hudiksvalls kommun kan med stöd av 7 kap. 7 § andra stycket miljöbalken medge dispens från meddelade föreskrifter om det finns särskilda skäl och om det är förenligt med förbudets eller föreskriftens syfte (7 kap. 26 § miljöbalken). Enligt 7 kap. 7 § sista stycket miljöbalken gäller att beslut om dispens får meddelas endast om intrånget i naturvärdet kompenseras i skälig utsträckning på naturreservatet eller på något annat område.

Har någon vidtagit åtgärd i strid mot meddelad föreskrift, kan Hudiksvalls kommun enligt 26 kap. 9 och 14 §§ miljöbalken vid vite förelägga om rättelse.

Eftersom naturreservatet syftar till att bevara biologisk mångfald ska eventuella vindfällen och stormskadad skog lämnas. Bestämmelserna i 5, 6 och 10 §§ skogsvårdslagen (1979:429) ska inte tillämpas inom naturreservatet.

Hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas hos länsstyrelsen, se bilaga 7.

Beslutet har fattats av kommunfullmäktige.

Bilagor:

1. Beslutskarta
2. Översiktskarta
3. Föreskriftskarta
4. Skötselplan
5. Brytpunktskarta (tas fram när gränsen är fastställd)

6. Sändlista
7. Hur man överklagar